

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2023. június 26., hétfő

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végso előterjesztői indokolás a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez kapcsolódóan a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló jegyzőkönyv és az egyezmény Végrehajtó Testülete 2009/1., 2009/2. és 2009/3. számú határozatai kihirdetéséről szóló 2023. évi XLVII. törvényhez	848
Végso előterjesztői indokolás a 2007. évi XXI. törvénnyel kihirdetett, a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi Genfi Egyezményhez csatolt, a nehézfémekről szóló, Aarhusban, 1998. június 24-én elfogadott Jegyzőkönyvnek az Egyezmény végrehajtó testülete által elfogadott 2012/5. számú és 2012/6. számú határozatainak kihirdetéséről szóló 2023. évi XLVIII. törvényhez	849
Végso előterjesztői indokolás a Magyar Corvin-láncról és a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2023. évi XLIX. törvényhez	850
Végso előterjesztői indokolás a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló 2023. évi L. törvényhez	852
Végso előterjesztői indokolás a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2023. évi LI. törvényhez	854

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeleteihez, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeleteihez tartozó indokolások

Végso előterjesztői indokolás az egyes MEKH rendeletek módosításáról szóló 9/2023. (VI. 23.) MEKH rendelethez	860
---	-----

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a nagy távolságra jutó, országhatárokon áterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi egyezményhez kapcsolódóan a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló jegyzőkönyv és az egyezmény Végrehajtó Testülete 2009/1., 2009/2. és 2009/3. számú határozatai kihirdetéséről szóló 2023. évi XLVII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A nagy távolságra jutó, országhatárokon áterjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi Genfi Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapján a részes felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy együttműködve korlátozzák, fokozatosan csökkentik és megakadályozzák a légszennyezőanyag-kibocsátásaikat, annak érdekében, hogy fellépjenek az országhatárokon áterjedő levegőszennyezés ellen. A törvényjavaslat célja az Egyezményhez csatolt, a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyezőanyagok légköri kibocsátásának csökkentéséről szóló, Aarhusban, 1998. június 24-én elfogadott jegyzőkönyv (a továbbiakban: POP jegyzőkönyv), valamint módosításai – a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) alapján történő – kötelező hatályának elismerése, illetve kihirdetése.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Nsztv. 9. §-a szerinti rendelkezés a POP jegyzőkönyv törvényben való kihirdetéséről.

2. §

A POP jegyzőkönyv hiteles angol nyelvű szövege és hiteles magyar nyelvű fordítását a mellékletek tartalmazzák.

3–4. §, 6–7. §, 9. §

A Nsztv. 7. § és 9. §-a szerinti rendelkezés a POP jegyzőkönyv módosításának kihirdetéséről, illetve kötelező hatályának elismeréséről.

5. §, 8. §, 10. §

A POP jegyzőkönyv módosításának hiteles angol nyelvű szövege és hiteles magyar nyelvű fordítását a mellékletek tartalmazzák.

11. §

Hatályba léptető rendelkezés

12. §

A törvény végrehajtásáért felelős szerv megjelöléséről rendelkezik.

Végső előterjesztői indokolás

a 2007. évi XXI. törvénnyel kihirdetett, a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi Genfi Egyezményhez csatolt, a nehézfémekről szóló, Aarhusban, 1998. június 24-én elfogadott Jegyzőkönyvnek az Egyezmény végrehajtó testülete által elfogadott 2012/5. számú és 2012/6. számú határozatainak kihirdetéséről szóló 2023. évi XLVIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A 2007. évi XXI. törvénnyel kihirdetett, a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló 1979. évi Genfi Egyezményhez (a továbbiakban: Egyezmény) csatolt, a nehézfémekről szóló, Aarhusban, 1998. június 24-én elfogadott Jegyzőkönyv (a továbbiakban: HM Jegyzőkönyv) célja az ipari forrásokból, az égési folyamatokból és a hulladékégetésből származó kibocsátások csökkentése.

A HM Jegyzőkönyvet az Egyezmény Végrehajtó Testülete 2012-ben két határozatával módosította.

A módosítások – nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) alapján történő – kötelező hatályának elismerésére, illetve kihirdetésére jelen törvényjavaslattal kerül sor.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1–2. §**

A Nsztv. 7. § és 9. §-a szerinti rendelkezés a jegyzőkönyv-módosítás kihirdetéséről, illetve kötelező hatályának elismeréséről. A 2012/5. számú módosítás a Jegyzőkönyv 13. cikk (3) bekezdése és a Jegyzőkönyv-módosítás 1 3. cikke szerint:

- az azt elfogadó szerződő felek tekintetében attól az időponttól számított kilencvenedik napon lép hatályba, amikor a szerződő felek kétharmada letétbe helyezte a módosításra vonatkozó elfogadási okiratát: 2022. február 8-án 24 részes fél vonatkozásában nemzetközileg hatályba lépett.
- a többi szerződő fél – így Magyarország – tekintetében a módosítás kilencven nappal azt követően lép hatályba, hogy az adott szerződő fél letétbe helyezi elfogadó okiratát: így a 2012/5. számú módosítás esetében szükséges a kötelező hatályt elismerése.

3. §, 5. §, 1–4. melléklet

A HM jegyzőkönyv módosításainak hiteles angol nyelvű szövege és hiteles magyar nyelvű fordítása.

4. §

A Nsztv. 9. §-a szerinti rendelkezés a jegyzőkönyv-módosítás kihirdetéséről. A 2012/6. számú módosítás tekintetében – a Jegyzőkönyv 13. cikk (4) bekezdése és a Jegyzőkönyv-módosítás 2 2. cikke szerint – a III. melléklet módosítását a végrehajtó szerv ülésén jelen lévő felek konszenzussal fogadják el. A Bizottság végrehajtó titkáráról érkezett valamennyi szerződő félnek szóló értesítést követő kilencvenedik nap elteltével bármely melléklet módosítása hatályba lép azon szerződő felek tekintetében, amelyek nem nyújtottak be bejelentést a letéteményeshez feltéve, hogy legalább tizenhat szerződő fél nem nyújtott be ilyen bejelentést. Ezek alapján a fenti módosítás 2014. január 9-én hatályba lépett a felek számára, amelyek nem nyújtottak be a letéteményesnek értesítést. Tekintettel arra, hogy Magyarország ilyen értesítést nem küldött, a 2012/6. számú módosítás Magyarország vonatkozásában is 2014. január 19-én hatályba lépett, így ez esetben a kötelező hatály elismerése nem szükséges.

6. §

Hatályba léptető rendelkezés

7. §

A törvény tartalmazza a törvény végrehajtásáért felelős szerv megjelölését, egyúttal a HM Jegyzőkönyvnek a módosításaival egységes szerkezetben történő közzétételéről is rendelkezik.

**Végső előterjesztői indokolás
a Magyar Corvin-láncról és a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2023. évi XLIX. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A törvényjavaslat célja a Magyar Corvin-láncre (a továbbiakban: Corvin-lánc), a Magyar Corvin-lánc Testületre (a továbbiakban: Testület) és a Magyar Corvin-lánc Irodára (a továbbiakban: Corvin-lánc Iroda) vonatkozó jogszabályi rendelkezések törvényben történő rögzítése és a Corvin-lánc tekintélyének ápolása.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***1. §**

A törvényjavaslat a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény szabályozásának átvételével határozza meg a Corvin-lánc célját, és rögzíti, hogy a Corvin-lánccal kitüntetettek alkotják a Testületet.

A törvényjavaslat megállapítja továbbá azt, hogy a Corvin-lánc Iroda a továbbiakban a Sándor-palota részeként működik, erre tekintettel a köztársasági elnök bízta meg és menti fel a Corvin-lánc Iroda vezetőjét és állapítja meg a díjazását. A Corvin-lánc Iroda feladatellátásával összefüggő kiadások fedezetét a Sándor-palota költségvetésében kell biztosítani.

2. §

A törvényjavaslat megállapítja, hogy a Corvin-láncot a köztársasági elnök a miniszterelnök előterjesztése alapján adományozza, valamint meghatározza a miniszterelnök előterjesztése kapcsán javaslattételre jogosultak körét.

3. §

A törvényjavaslat rögzíti, hogy annak, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek – függetlenül attól, hogy az elítéléshez fűződő jogkövetkezmények alól mentesült-e –, csak kivételes méltánylást érdemlő esetben lehet a Corvin-láncot adományozni.

4. §

A Corvin-lánc adományozására irányuló indítvánnyal és javaslattal kapcsolatos szabályok.

5. §

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a Corvin-lánc posztumusz nem adományozható, és a Corvin-lánccal kitüntetettek száma egy időben a tizenötöt nem haladhatja meg.

6. §

A törvényjavaslat a Corvin-lánc átadásával kapcsolatos szabályokat rögzíti a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény szabályozásával egyezően.

7. §

A Corvin-lánccal járó jogosultságok és kötelezettségek rögzítése a Magyar Corvin-lánccal és a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 86/2012. (IV. 26.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseinek törvényi szintre emelésével.

8. §

A Corvin-lánc Iroda feladatainak meghatározása.

9. §

Az adatkezelési szabályok meghatározása.

10. §, 1. melléklet

A javaslat törvényi szintre emeli a Magyar Corvin-lánccal és a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 86/2012. (IV. 26.) Korm. rendeletben foglalt egyes további részletszabályokat.

11–17. §

A Testület jogállására, szervezetére, működésére, gazdálkodására és a működése feletti törvényességi ellenőrzésre vonatkozó előírásokat a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2016. évi CXLI. törvény korábbi szabályozásával egyezően határozza meg a javaslat, a Testület közfeladatainak ellátásával kapcsolatos szabályozás pontosítása mellett.

18. §

Hatályba léptető rendelkezés.

19. §

A törvényjavaslat az átmeneti rendelkezések körében rögzíti, hogy a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2016. évi CXLI. törvény szerinti Magyar Corvin-lánc Testület a javaslat szerinti Testületként működik tovább, továbbá, hogy a korábbi törvény szerinti Magyar Corvin-lánc Testületnek a javaslat hatálybalépésekor megbízatását töltő elnöke és elnökhelyettese megbízatását, valamint a Corvin-lánc Iroda vezetőjének tisztségét betöltő személy kinevezését nem érinti a javaslat hatálybalépése.

20. §

Az Alaptörvény alapján sarkalatosnak minősülő rendelkezésekre vonatkozó záradék megállapítása.

21. §

Szövegpontosító módosítás.

22–28. §, 2. melléklet

A Corvin-lánccal összefüggő rendelkezések önálló törvényben történő megállapításával egyidejűleg szükséges a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény

vonatkozó szabályainak pontosítása, részleges deregulációja, illetve szövegcsérés, jogtechnikai módosítások átvezetése.

29–30. §

A Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 2016. évi CXLI. törvény, valamint a Magyar Corvin-láncról és a Magyar Corvin-lánc Testületről szóló 86/2012. (IV. 26.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezése.

Végső előterjesztői indokolás a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatásáról szóló 2023. évi L. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A Kormány elkötelezett a magyar munkavállalók munkahelyeinek megőrzése mellett. Annak érdekében, hogy a vendégmunkások magyarországi foglalkoztatása átlátható szabályozási keretek között valósuljon meg, a hatályos foglalkoztatási szabályok és kedvezmények figyelembevételével olyan jogszabályi környezet kialakítására van szükség, amely a munkavállalás engedélyezésének szempontjából kedvezményes helyzetben lévő foglalkoztatók számára is egyértelművé teszi, hogy vendégmunkást milyen feltételekkel és eljárásjogi szempontok figyelembevételével tudnak Magyarország területén, huzamosabb időtartamban foglalkoztatni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A javaslat a harmadik országbeli állampolgár fogalmától megkülönböztetve speciális foglalkoztatotti kategóriaként határozza meg a vendégmunkás fogalmát és a rá irányadó szabályokat. A javaslat alapján a Kormány a vendégmunkás beutazására, tartózkodására és foglalkoztatására vonatkozó részletszabályokat rendeletben állapítja meg. A javaslat értelmében Magyarország a vendégmunkás számára biztosítja a munkavállalás céljából történő száznolcva napon belül kilencven napot meghaladó beutazás és tartózkodás jogát, ha a vendégmunkás foglalkoztatására a javaslat szerinti foglalkoztató javára vagy irányítása alatt, ellenérték fejében kerül sor.

2. §

Értelmező rendelkezések.

3. §

A javaslat meghatározza azokat az általános feltételeket, amelyek teljesülése esetén a vendégmunkás Magyarországon területén, kilencven napot meghaladó tartózkodása engedélyezhető. Ilyen általános feltételnek minősül többek között az érvényes úti okmány, egyéb engedély megléte, a megfelelő szálláshely és a megélhetéshez szükséges pénzügyi háttér biztosítása, valamint a közbiztonsági, nemzetbiztonsági szempontoknak való megfelelés.

4. §

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedélyt kizárólag munkavállalás céljából kaphat.

5. §

A javaslat meghatározza a vendégmunkás munkavállalásának engedélyezési szempontrendszerét. Ennek alapján vendégmunkás Magyarországon csak meghatározott harmadik országból érkezően, meghatározott létszámban és olyan foglalkozásban vállalhat munkát, amelyet számára a munkavállalási részletszabályok nem zárnak ki.

6–8. §

A javaslat a hatályos munkavállalási szabályok figyelembevételével rögzíti azokat az eljárásjogi kedvezményeket, amelyek akkor alkalmazandók, ha a vendégmunkás foglalkoztatására kedvezményes foglalkoztató, illetve minősített kölcsönbeadó által kerül sor.

A javaslat rögzíti az összevont engedély kiadására és meghosszabbítására vonatkozó szabályokat. Ennek értelmében az úgynevezett vendégmunkás tartózkodási engedély száznolcvan napon belül kilencven napot meghaladó, de legfeljebb két év határozott időtartamú tartózkodásra jogosít Magyarország területén és legfeljebb egy évvel, kizárólag a javaslat szerinti munkavállalás céljából hosszabbítható meg.

A javaslat lehetővé teszi a vendégmunkás-tartózkodási engedély belföldi kérelmezését abban az esetben, ha a maximális 2+1 éven túl a vendégmunkás továbbra is olyan munkát vállal Magyarországon, amely megfelel a vendégmunkás foglalkoztatás fogalmának. A kérelem benyújtásának feltétele a vendégmunkás tartózkodási engedély érvényessége.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély érvényessége alatt és annak lejártát követően más jogcímen tartózkodási engedély kiadása belföldön nem kérelmezhető, továbbá a vendégmunkás nem kaphat nemzeti letelepedési engedélyt sem.

A javaslat rögzíti, hogy a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítása esetén a kormányhivatal, mint szakhatóság állásfoglalását minden esetben szükséges beszerezni. A szakhatósági állásfoglalástól függetlenül a vendégmunkásnak igazolnia kell a tevékenység ellátásához szükséges szakképzettségét, iskolai végzettségét.

A vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbítására irányuló eljárás keretében a szakhatóságnak nyilatkoznia kell arról, hogy a vendégmunkás munkavállalása a hazai foglalkoztatáspolitikai szempontok figyelembevételével támogatható-e. A javaslat ezen túlmenően bejelentési kötelezettséget ír elő a foglalkoztató számára, amennyiben a vendégmunkás foglalkoztatási feltételeiben változás áll be.

A javaslat meghatározza a bejelentési kötelezettség pontos adattartalmát, mely alapján a megváltozott feltételeket az idegenrendészeti hatóság nyilvántartásba tudja venni annak érdekében, hogy a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzés során rendelkezésre álljon az az adat, hogy a vendégmunkás mely munkakörben és mely munkavégzési helyen jogosult munkát végezni.

A javaslat meghatározza a vendégmunkás tartózkodási engedély meghosszabbításának és visszavonásának esetköreit.

9. §

A vendégmunkás Magyarország területén kizárólag a foglalkoztatóval létrejött foglalkoztatásra irányuló jogviszony fennállásáig, a vendégmunkás tartózkodási engedélyben meghatározott időtartamig tartózkodhat. Erre való figyelemmel rögzíti a javaslat, hogy a foglalkoztató köteles mindent megtenni annak érdekében, hogy a vendégmunkás legkésőbb a tartózkodási engedélye érvényességének utolsó napján az Európai Unió tagállamainak területét elhagyhassa. A javaslat ezzel összefüggésben rögzíti a költségek megtérítésének szabályait is.

10. §

Adatkezelési szabályok.

11–12. §

Felhatalmazó rendelkezések.

13. §

Hatályba léptető rendelkezés.

14. §

Sarkalatossági záradék.

15. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás**a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2023. évi LI. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

Az éghajlatváltozás következtében hazánk időjárását is jelentős mértékben érintik a szélsőséges időjárási események, a hőhullámok, az aszályok. Az éghajlatváltozás okozta szárazabb időszakok miatti károk nem csak az intenzív mezőgazdasági termeléssel érintett, valamint a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken jelentkeznek, hanem a háztartások családi, háztáji kertjeiben is. Az államnak – összhangban a fenntartható fejlődés környezeti, társadalmi és gazdasági követelményrendszerével – a természeti környezet, az emberi élet és egészség védelme érdekében egyaránt kötelessége a lakókörnyezet zöld vegetációjának fenntartását szolgáló tevékenységek támogatása, és ennek keretében a lakosság stabil vízhozzáféréseinek elősegítése.

A törvényjavaslatban meghatározott vízmennyiséget termelő, így egyértelműen azonosítható háztartási kutak használata a zöld vegetáció fenntartása mellett mérsékli a vezetékes víz felhasználását, ez pedig – különösen a csapadékhányos és ezért intenzív vezetékesvíz-felhasználást igénylő időszakban – hozzájárul a lakosság biztonságos vízellátásához.

A jogalkotó ezért a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvénynek a vízkivételekkel összefüggő módosításáról szóló törvény 1. §-a és 4. §-a alaptörvény-ellenességének megállapításáról szóló 13/2018. (IX. 4.) AB határozatban foglaltak figyelembevételével állapítja meg a háztartási kutak vízjogi engedélyezésére, bejelentésére vonatkozó szabályrendszert. A szabályozási javaslatnak négy fő eleme van, amelyek az AB határozattal érintett, az Országgyűlés 2018. július 20-i rendkívüli ülésnapján elfogadott, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvénynek a vízkivételekkel összefüggő módosításáról szóló törvény (korábbi T/384. számú törvényjavaslat) tartalmától lényegesen különböznek, egyidejűleg garanciális jellegűek.

A törvényjavaslat a vízbázisok védelme, a vízkészlet fenntartása és a jövő nemzedékek számára történő megőrzése érdekében az ágazati szakminiszterek kormányzati feladataként határozza meg a tudományos szempontú vízkészletvédelmi országtérkép elkészítését és a hivatalos lapban való közzétételét. A törvényjavaslati szabályozás egyik kiindulópontja az említett országtérkép, amely elhatárolja az ivóvizet biztosító karszt képződményeket és ivóvízbázis-védelmi védőterületeket az egyéb övezetektől.

A törvényjavaslat másik sarokpontja a háztartási vízigényt kielégítő kút terminus technicus bevezetése a háztartási vízigény fogalmának egyidejű meghatározásával. A háztartási vízigény az évi 500 m³-t meg nem haladó mértékű, a természetes személyek ivóvíz-ellátási célú vagy személyes és a háztartásban felmerülő vízszükségletét kielégítő vízhasználatot jelenti. E definíció megállapításával a törvényjavaslat a vízkivételre mennyiségi korlátot rögzít. Az új szabályozás tehát a házi vízigényt kielégítő, sekély mélységű kutakra terjed ki.

A törvényjavaslat harmadik alappillére pedig az, hogy a szabályozás tárgyát képező háztartási kút talpmélysége az ötven métert nem haladja meg és az első vízzáró réteget nem éri el. E kettős feltétel biztosítja, hogy a háztartási kút semmiképpen ne érintsen a vízzáró réteg áttörésével ivóvízbázist. A vízzáró réteg elérése ugyanis azt a kockázatot jelentené, hogy a talajvíz és a vízzáró réteggel elválasztott mélyebb, ivóvíz minőségű rétegek

vízkészlete összekapcsolódik, így a felszínről a már szennyezett talajvíz a kút mentén lejuthat a mélyebb rétegekbe, ami akár az ivóvíztermelő kutakat is elérheti.

A jelenlegi ismeretek szerint Magyarországon általánosan ötven méter a talajvízbázis mélységi határa, és a legfeljebb ötven méter talpmélységig létesített kutak biztosan talajvíz-kutak. Az első vízzáró réteg mint együttes feltétel meghatározásával ötven méteres mélységen belül is korlátot állít fel a törvényjavaslat, ugyanis e vízzáró réteg elérése esetén már más szabályozási kategóriába és eljárási körbe kerül a kút.

A törvényjavaslat a kútból kitermelt víz mennyiségének és felhasználási céljának, a kút maximális mélységének és azon belül az első vízzáró rétegnek mint speciális mélységi határnak a rögzítésével, valamint a kút létesítési helyének ivóvízbázis-védelmi szempontból történő kategorizálásával és e kategóriák országtérképen történő nyilvános megjelenítésével garanciális rendelkezéseket állapít meg. E rendelkezések biztosítják, hogy a vízbázist jelentő rétegekbe a kútból ne jusson szennyeződés és az ivóvízbázis így ne csökkenjen, valamint, hogy a vízkivétel mennyiségi keretek között maradjon. Az elővigyázatosság elvével összhangban tehát a szabályozás még annak elvi lehetőségét is kizárja, hogy a környezet állapotromlásának kockázata felmerüljön.

A törvényjavaslat a hivatkozott szabályokat arra figyelemmel vezeti be, hogy a 13/2018. (IX. 4.) AB határozat a felszín alatti vízkivételt biztosító vízellátási-művelési engedély nélküli létrehozását nyolcvan méter mélységig mennyiségi korlátozás nélkül aggályosnak ítélte. A törvényjavaslat új szabályai ezért a sekély talpmélységű, talajvizet, parti szűrésű vizet termelő kutakra engednek csak könnyítést ötven méter mélységig, míg a mélyebb, réteg- vagy karsztvizet termelő kutakra továbbra is érvényes a hatályos szabályozás, az engedélyezési kötelezettség.

A törvényjavaslat a vízkészletvédelmi szempontból védendő területek országtérképe alapján fő szabályként azt rögzíti, hogy a definiált célú és limitált mennyiségű vízhasználatot biztosító háztartási kutak a vízügyi hatóságnak történő bejelentéssel létesíthetők, üzemeltethetők és szüntethetők meg. Az országtérkép alapján vízkészletvédelmi szempontból kockázatot nem jelentő területeken viszont a meghatározott ismérveknek megfelelő háztartási kutak engedélyezési kötelezettségének fenntartása nem indokolt, mert e kutak nem okoznak számottevő környezeti hatást, továbbá nem veszélyeztetik sem az ivóvízellátást biztosító jelenlegi és távlati vízbázisok jó minőségét, sem pedig az azokból történő vízkivételt.

A 2024. január 1. előtt engedély nélkül létesített, ötven méternél nem mélyebb és vízzáró réteget nem érintő háztartási kutakat a jogalkotó teljes körűen mentesíti az engedélyezési kötelezettség alól. A törvénymódosítás így a hatálybalépése előtt létesített, korábban engedéllyel nem rendelkező, 50 méternél nem mélyebb, vízzáró réteget el nem érő háztartási kutakat jogszerűen létesítettnek minősíti. Ennek jogpolitikai indoka az, hogy 1964-ig gyakorlatilag korlátozás nélkül lehetett magántulajdonú telken háztartási célú kútat fúrni, majd 1964 és 1992 között is csak meghatározott feltételeket kellett teljesíteni az ingatlanon belüli ástott, háztartási célú kút létesítéséhez, átalakításához. Ezt követően, 1992-től bizonyos vízmennyiség felhasználása esetén kellett a jegyző engedélyét kérni háztartási célú kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez (a háztartási vízszükségletet napi 1,5 m³ mennyiségig kielégítő, karszt- és rétegvíz-készletet nem érintő, kizárólag talajvizet felhasználó kúthoz). A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 1996-tól vezette be a kutak építéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez általánosan a vízjogi engedélyt.

A kutak legitimitását tehát a létesítés időpontja határozta meg, a létesítés pontos időpontja azonban sok esetben kétséges.

A jogalkotói szándék kifejezetten és célzottan a családi háztartások, a háztáji gazdaság, a ház körüli kert vízigénye kielégítésének könnyítésére, ezáltal az emberi élet alapegysége, a család jólétének elősegítésére irányul. A jogalkotó az új szabályozással az Alaptörvény XX. cikkében és XXII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat kívánja érvényre juttatni, ezért a törvényjavaslat a természetes személy vízhasználók korlátozott mértékű vízhasználatára vezeti be az új előírásokat. A háztartási kutak fennmaradásának, illetve létesítésének elősegítése az ivóvízhez való hozzáférést két módon is szolgálja: egyrészt – megfelelő víztisztító eszközök alkalmazása esetén – közvetlenül is, másrészt pedig azáltal, hogy ha az ingatlantulajdonosok a kertek locsolására nem a vezetékes vizet, hanem a kutakból nyert vizet használják, össztársadalmi szinten számottevő mértékben megkímélik az egészséges, közműves ivóvízkészletet. Az Alaptörvény e rendelkezései az emberi élet és a családi otthon védelmét szolgálják, amely érdekek szembe állíthatók az Alaptörvény szintén jelentős, természetvédelmet célzó P) cikke (1) bekezdésének előírásaival.

A törvényjavaslat a pontosan meghatározott háztartási kutak körén kívül az egyéb, felszín alatti vízkivételt biztosító (gazdasági, ipari, kereskedelmi célú) vízellátási létesítményekre vonatkozó engedélyezési szabályokon nem változtat, azoknál fenntartja az engedélyezési kötelezettséget.

Mezőgazdasági kutak esetében a vízkészletvédelmi országtérképen vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentesként meghatározott területeken az ötven méter talpmélységet meg nem haladó és az első vízzáró réteget el nem érő kutakat továbbra is az öntözési igazgatási szervként eljáró Nemzeti Földügyi Központhoz tett bejelentéssel lehet létesíteni, üzemeltetni vagy megszüntetni. Az e feltételeknek meg nem felelő – különösen a vízkészletvédelmi országtérképen vízkészletvédelmi szempontból kockázatosként meghatározott – területek vonatkozásában a vízjogi engedélyezési eljárást a jövőben is le kell folytatni.

Mezőgazdasági kutak vonatkozásában a törvénymódosítás rögzíti, hogy a 2024. január 1. előtt létesített, az ötven méter talpmélységet meg nem haladó és az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági kút fennmaradásához nem lesz szükség vízjogi engedélyre vagy bejelentésre.

Az ötven méter talpmélységet meghaladó vagy az első vízzáró réteget áttörő mélységű mezőgazdasági kút létesítésére vagy a korábban létesített ilyen kút fennmaradására vízjogi engedélyezési eljárás alapján van csak lehetőség.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A rendelkezés a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény új 2/A. §-sal való koherenciát teremti meg a vízkészletvédelmi országtérkép elkészítésének felelőse tekintetében.

2. §

Annak érdekében, hogy az állam és a vízbázis védelméért felelős hatóságok területi alapú, részletes és az ország egészére kiterjedő információval rendelkezzenek a háztartási kutak, a mezőgazdasági célú kutak elhelyezkedéséről és számáról, a rendelkezés előírja, hogy a lehető legteljesebb körű adatfelvételt biztosító módon, a népszámlálás és a mikrocenzus alkalmával szükséges e tárgykörben is a statisztikai célú adatgyűjtés.

3. §

A háztartási kutak bejelentési, illetve engedélymentes körbe sorolásának alapja a vízkészletvédelmi szempontból kockázatos, illetve kockázatmentes területek országtérképe. Ezzel kapcsolatban a törvényjavaslat rögzíti, hogy ágazati szakminiszteri feladat az ország területének tudományos szempontok alapján történő felmérése, és az e vizsgálat eredményének megfelelő országtérkép közzététele a Hivatalos Értesítőben. Garanciális jelentőségű rendelkezés, hogy az országtérképpel együtt közzé kell tenni az annak elkészítése során alkalmazott tudományos és monitoring módszerek összefoglalását is. Így az állampolgárok tájékozódhatnak a tervezett háztartási kút és mezőgazdasági kút létesítési helyét illetően.

A felszín alatti vízkészletek földtani okokból folyamatosan mozognak, ezért kiterjedésük és mennyiségük is változik. Emiatt a vízkészletvédelmi szempontból kockázatos és kockázatmentes területeket meghatározó országtérképet vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési ciklusonként (hatévenként) vízbázis-védelmi és vízkészletvédelmi szempontból felül kell vizsgálni.

Az országtérkép alkalmazásával kizárható, hogy a vízbázist és ennek folytán az Alaptörvény P) cikke (1) bekezdésében védendőként megjelölt tárgyi kört veszélyeztető tevékenység legyen végezhető. Az országtérkép közzététele és folyamatos aktualizálása biztosítja az ivóvízbázis védelme érdekében szükséges garanciákat. A közműves ivóvízellátásba be nem kötött ingatlanok esetében a háztartási célú vízhasználat igénybevétele

a törvénymódosítás szerinti egyszerűsítésével érvényesül az Alaptörvény XX. cikke szerinti ivóvízhez való hozzáférés joga a megfelelő vízminőségű területeken. Így a gazdaságosan nem közművesíthető területeken is biztosítható a vízellátás.

A vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Víz Keretirányelv) előírja a felszíni édesvizek és a felszín alatti vizek kitermelésének szabályozását. E nemzeti szabályozásokat rendszeresen felül kell vizsgálni, és ahol szükséges, korszerűsíteni kell. A tagállamok mentesíthetik az ilyen szabályozások alól az olyan vízkivételeket, amelyeknek nincs jelentős hatása a vizek állapotára.

Az országtérkép meghatározza a vízkészletvédelmi szempontból érzékeny területeket, amelyeket vizuálisan jól elkülöníthetően jelenít meg. A vízkészletvédelmi szempontból érzékeny területeken a háztartási kút létesítése bejelentéshez kötött. A törvénymódosítás értelmében háztartási kutakat az első vízzáró rétegeig (de legfeljebb 50 méterig) és meghatározott vízmennyiség kitermelésére (500 m³/év) lehet létesíteni. E kutak – szabályos kialakítás és elhelyezés esetén – a vízkészletvédelmi szempontból kockázatot nem jelentő területeken nem okoznak jelentős környezeti hatást és nem veszélyeztetik az ivóvízellátást biztosító jelenlegi és távlati vízbázisokat, ezért a Víz Keretirányelv alapján mentesíthetők a szabályozás alól.

4. §

A törvénymódosítás az ivóvízbázist, karszt- és rétegvíz-készletet (összefoglalóan érzékeny vízkészletet) érintő területen az 50 méteres mélységet és az első vízzáró réteget el nem érő háztartási kút létesítését, üzemeltetését és megszüntetését az engedélyköteles körből átsorolja bejelentés-kötelessé. Az állami kontroll a bejelentést fogadó vízügyi hatóságnál így megmarad.

A törvénymódosítás egyidejűleg a jegyzői engedélyezés alá tartozó háztartási kutaknál azt a változást vezeti be, hogy a jövőre vonatkozóan megszünteti az 50 méternél nem mélyebb és az első vízzáró réteget el nem érő háztartási kutak engedélyezési kötelezettségét, ha azok nem érintenek érzékeny vízkészletet. Az engedélyezés megszüntetése azokra a háztartási célú kutakra vonatkozik, amelyek vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentesként meghatározott területeken találhatók és kizárólag talajvizet vagy parti szűrűsű vizet termelnek.

A vízügyi hatóság a háztartási kutak körét hivatalból ellenőrizheti.

Mezőgazdasági célú kutak esetében a vízkészletvédelmi országtérképen vízkészletvédelmi szempontból kockázatmentesként meghatározott területeken az ötven méter talpmélységet meg nem haladó és az első vízzáró réteget el nem érő kutakat az öntözési igazgatási szervként eljáró Nemzeti Földügyi Központhoz tett bejelentéssel lehet létesíteni, üzemeltetni vagy megszüntetni. Az e feltételeknek meg nem felelő – különösen a vízkészletvédelmi országtérképen vízkészletvédelmi szempontból kockázatosként meghatározott – területek vonatkozásában a vízjogi engedélyezési eljárást le kell folytatni. A bejelentett vagy vízjogi engedély alapján működtetett mezőgazdasági kút a víz mennyiségének mérését biztosító digitális kútvíz mérő alkalmazásával üzemeltethető. A mezőgazdasági kút növénytermesztési és állattartási célból működtethető.

5. §

A vízgazdálkodásról szóló törvény hatályos rendelkezése értelmében az engedély hiányában létesített kutak utólagos engedélyezésének (fennmaradási engedély) meghatározott ideig történő kérelmezése esetén az ügyfél mentesül a vízgazdálkodási bírság alól. A törvénymódosítás e bírságmentességet és a fennmaradási engedélyezés kezdeményezésének lehetőségét azokra az engedély nélküli kutakra is kiterjeszti, amelyek 2020. július 1. után létesültek.

6. §

A rendelkezés kormányrendelet alkotására állapít meg felhatalmazást annak érdekében, hogy a vízkészletvédelmi országtérkép elkészítésének szabályai egységesek, eljárási rendje egyértelmű és nyilvánosan megismerhető legyen.

7. §

A 2024. január 1. előtt engedély hiányában létesített, az ötven méter talpmélységet meg nem haladó és az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági kút engedély vagy bejelentés nélkül fennmaradhat.

Az ötven méter talpmélységet meghaladó vagy az első vízzáró réteget áttörő mélységű mezőgazdasági kút létesítésére vagy a korábban engedély nélkül létesített ilyen kút fennmaradására azonban csak vízjogi engedélyezési eljárás alapján van lehetőség.

A vízgazdálkodásról szóló törvény hatályos rendelkezése értelmében az engedély hiányában létesített kutak utólagos engedélyezésének (fennmaradási engedély) meghatározott ideig történő kérelmezése esetén az ügyfél mentesül a vízgazdálkodási bírság alól. A törvenymódosítás e bírságmentességet a korábban engedély hiányában létesített és az engedélykötelesből engedélymentes körbe átsorolt mezőgazdasági célú kutakra is kiterjeszti az egyenlő elbánás elve alapján.

A rendelkezés a vízkészlet védelme érdekében a mezőgazdasági kút üzemeltetőjének felelősségét is bővíti a vízkivétel mennyiségi egyensúlyának megőrzése tekintetében. A rendelkezés a vízügyi hatóság beavatkozási lehetőségének szabályait ugyancsak pontosítja az üzemeltető vízhasználatának negatív környezeti hatásai esetére.

8. §

A törvenymódosítás a háztartási kutak engedélyezési kötelezettségének megszüntetését visszamenőleges hatállyal rendeli el. Így a 2024. január 1. előtt engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített, ötven méternél nem mélyebb és az első vízzáró réteget el nem érő háztartási kutakat a jogalkotó teljes körűen mentesíti az engedélyezési kötelezettség alól, ideértve azokat is, amelyeket vízkészletvédelmi szempontból kockázatosnak, érzékenynek minősülő területen alakítottak ki. Ezzel a korábban engedély nélkül létesített háztartási kutak jogi helyzetét a törvenymódosítás rendezi és azokat jogszerűnek minősíti.

9. §

A rendelkezés a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosított 29. § (7) bekezdése tekintetében a koherenciát biztosítja. A rendelkezés a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosított 29. § (7) bekezdésének szabályait a folyamatban lévő vízügyi hatósági engedélyezési eljárásokban is alkalmazni rendeli, mivel az az ügyfelekre kedvező szabályt állapít meg, amikor a fennmaradási engedélyezés kezdeményezését azokra az engedély nélküli kutakra is kiterjeszti, amelyek 2020. július 1. után létesültek.

10. §

A vízkészletvédelmi országtérképet első alkalommal 2023. augusztus 31-ig kell közzétenni. Ezzel biztosított, hogy bizonytalan jogi helyzet hosszabb ideig ne álljon fenn, hanem minden érintett számára mielőbb – a tudományos vizsgálatok elvégzéséhez szükséges legrövidebb időn belül – megismerhetővé váljon az ország területének vízkészletvédelmi besorolását tartalmazó térkép.

11. §, 1. melléklet

A törvényjavaslat szabályozásának tárgyát képező háztartási kút meghatározása érdekében a törvényjavaslat rögzíti a háztartási vízigény fogalmát. E definíció megállapításával a törvényjavaslat a vízkivételre mennyiségi korlátot rögzít és a vízhasználatot célhoz köti.

A háztartási vízszükségletbe beletartozik az az eset is, amikor a természetes személy a háztartási vízigényét szolgálati, munkavállalói vagy bérleti jogviszony, illetve egyéb jog alapján életvitelszerűen használt idegen tulajdonú ingatlanon elégíti ki (tehát állami, önkormányzati, vállalati szolgálati lakáshoz vagy bérelt ingatlanhoz tartozó háztartási kút használatával). A szabályozás a belterületi, külterületi és zártkerti ingatlanokon lévő háztartási kutakra egyaránt vonatkozik (tehát a tanyákon háztartási célú használatot biztosító kutakra is). A háztartási vízigény a természetes személyek részéről a háztartásban felmerülő vízhasználatot jelenti, amely jellemzően az ingatlanhoz tartozó kiskert és gyepterület locsolása, az építmények és az ingóságok időszakos tisztítása, karbantartása, a saját és családi fogyasztásra termesztett növények öntözése, a háztáji (saját és családi fogyasztásra tartott) állatok itatása és ellátása.

12. §

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz. A vízkészletvédelmi országtérkép elkészítésére és kiadására, valamint a 2020. július 1. után engedély nélkül létesített kutak fennmaradási engedélyezési eljárásának kezdeményezésére vonatkozó előírások a törvényjavaslat kihirdetését követő 5. napon hatályba lépnek.

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeleteihez, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes MEKH rendeletek módosításáról szóló 9/2023. (VI. 23.) MEKH rendelethez

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal igazgatási szolgáltatási díjainak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási, a felügyeleti díjak és egyéb bevételek beszedésére, kezelésére, nyilvántartására és visszatérítésére vonatkozó szabályokról szóló 1/2014. (III. 4.) MEKH rendelet módosítása

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) hatósági eljárásaival kapcsolatban bekövetkezett jogszabályi változásokra tekintettel szükségessé vált a díjfizetés szabályainak felülvizsgálata, új díjtételek bevezetése.

Az egyes új igazgatási szolgáltatási díjak mértékének meghatározását indokolja a Hivatal által lefolytatásra kerülő eljárások bonyolultsága, az eljárások lefolytatásához szükséges, várható munkaórák száma, valamint a Hivatal más hasonló hatósági eljárásaira vonatkozó igazgatási szolgáltatási díjak mértéke.

A villamos energia, földgáz és távhő iparágakra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségről szóló 1/2023. (IV. 5.) MEKH rendelet (a továbbiakban: R1.) módosítása

Az R1. módosuló 4. és 5. §-ának célja az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 9. §-a alapján elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek, valamint elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezettek adatszolgáltatási kötelezettségei teljesítése módjának átláthatóbb szabályozása.

A módosuló R1. 8. § (2) bekezdésének célja gyakorlati tapasztalatok alapján az átláthatóság erősítése, az adminisztratív terhek csökkentése és az érintettek jogkövetésének segítése a Hivatal Hálózati Veszteség Információs Adattára adatgyűjtő alrendszere pontos elérhetőségének meghatározásával.

A módosuló R1. 10. § 6. és 10. pontja a biogáz energiahordozót felhasználó nem engedélyköteles kiserőművek körét pontosítja oly formában, hogy a vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettséget csak a mezőgazdasági és élelmiszeripari eredetű biogáz energiahordozót felhasználó erőművekre vonatkozóan szükséges teljesíteni.

A módosuló R1. tíz melléklete a villamosenergia-, földgáz- és távhőiparági jogszabályi változásokhoz igazodóan, valamint a Hivatal felügyeleti tevékenységének támogatása érdekében kerül módosításra.

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásához szükséges hulladékgazdálkodási eszköz használatával, valamint igénybevételeivel összefüggő használati és igénybevételei díjak megállapításának szabályairól szóló 3/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet módosítása
[a továbbiakban: 3/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet]

A 3/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet módosításának célja az eszközhasználati és -igénybevételei díjak megállapítására irányuló hatósági eljárások eredményes lefolytatásához szükséges adatok rendelkezésre állásának biztosítása, valamint az igénybevételei díj meghatározására szolgáló egyes képletek elemeinek pontosítása, egyértelműsítése.

**A koncesszori alvállalkozók indokolt költségei mértékének megállapításáról szóló
4/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet módosítása és az önkormányzatok hulladékról szóló
2012. évi CLXXXV. törvény szerinti indokolt költségei mértékének megállapításáról szóló
5/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet (a továbbiakban együtt: Rendeletek) módosítása**

A Rendeletek módosításának a célja a Rendeletekben meghatározott indokolt költségek mértékének aktualizálása, pontosítása.

A jogszabály indokolását az Indokolások Tárában – a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján – közzé kell tenni.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.